

Jaarstukken 2024

4.2.4 Financiering

Inleiding

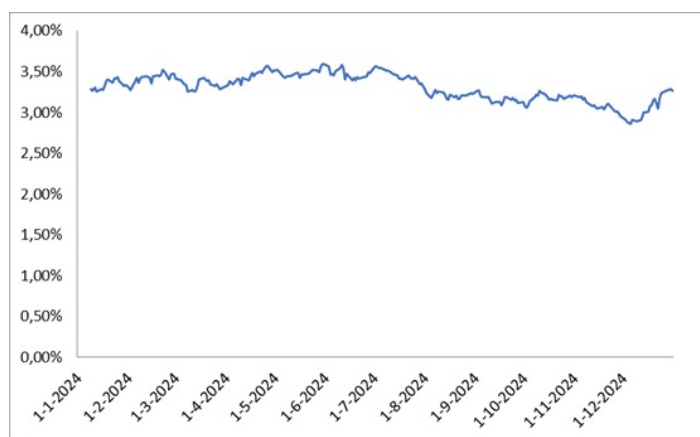
In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2022 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Oegstgeest.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste- en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2024 uitgekomen op 3,30 %. In 2023 was de gemiddelde rente 3,56%. De rente was over het gehele jaar stabiel. Na de zomer was er een licht dalende trend zichtbaar, welke is doorbroken door een stijging van de rente aan het einde van het jaar.

Renteverloop lineaire geldleningen met een rentevaste looptijd van 20 jaar

De geld- en kapitaalmarkt is in 2024 sterk beïnvloed door de inflatie verwachtingen. De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. Onder druk van de hoge inflatie is de herfinancieringsrente in 2023 verhoogd 4,5%. In 2024 vond de ECB het verantwoord om de rente te verlagen naar uiteindelijk 3,15%. De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2024 eveneens verlaagd van 4,0 % naar 3,0%.

De rente op de kapitaalmarkt (= langlopende financiering) is, ondanks het ECB beleid, redelijk stabiel gebleven. De kapitaalmarktrente wordt meer beïnvloed door de lang termijn verwachtingen op macro-economische niveau, zoals bijvoorbeeld verwachtingen op gebied van inflatie en economische groei. Ook geopolitieke ontwikkelingen hebben invloed op de kapitaalmarktrente, zoals bijvoorbeeld de oorlog tussen Oekraïne en Rusland en de herverkiezing van President Trump in de Verenigde Staten van Amerika.

Kader en ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

Beleidskaders treasury

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2024.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2024 weergegeven:

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2024	-7.897	5.986	13.883
tweede kwartaal 2024	-10.589	5.986	16.575
derde kwartaal 2024	-16.006	5.986	21.992
vierde kwartaal 2024	-14.306	5.986	20.292

De netto vlottende schuld betreft de leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar gecorrigeerd voor de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal betreft het gemiddelde van de drie standen telkens op de eerste dag van de maand.

In geen van de vier kwartalen over 2024 is de kasgeldlimiet overschreden.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2024 weergegeven:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm			
Omschrijving	2023	2024	
Begrotingstotaal	70.927	70.423	
Wettelijk percentage	20%	20%	
Renterisiconorm	14.185	14.085	
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	6.595	6.595	
Ruimte onder renterisiconorm	7.590	6.494	
Het begrotingstotaal is bepaald op basis van de som van de lasten en de toevoegingen aan de reserve, zoals vermeld in de primitieve begroting.			

Over 2024 is de renterisiconorm niet overschreden.

Financiering

De ontwikkeling van de leningenportefeuille staat in onderstaande tabel.

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling leningenportefeuille	Bedrag
Stand per 1 januari 2024	54.137
Nieuwe leningen	
Reguliere aflossingen	6.595
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2024	47.542

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten aan de programma's maakt de gemeente Oegstgeest gebruik van de rente-omslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen met een percentage van 0,40%. De werkelijke rentelasten betreffen het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen en verstrekte geldleningen.

Door toepassing van de rente-omslagmethode worden de rentelasten aan de hand van de stand van de investeringen per 1 januari van het verslagjaar toegerekend aan de prestaties in de programmabegroting. De achterliggende gedachte is hierbij dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast te groot wordt, dan dient de gehanteerde omslagrente aangepast te worden.

Hieronder een overzicht van het renteresultaat:

Renteresultaat ¹		2024
a	De externe rentelasten	872
b	De externe rentebaten	-532
	Saldo rentelasten en rentebaten	340
c1	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-11
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	-
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen richting het taakveld	-
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-11
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	351
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	312
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)	39

1 Bedragen x € 1.000

Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat er een renteresultaat.

Het gerealiseerde renteresultaat van € -39.000 voordeel betekent dat de gehanteerde omslagrente van 0,4% lager is dan het werkelijke percentage. Er wordt € -39.000 minder rente doorberekend naar de activa, dan dat er daadwerkelijke aan rente wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat een reëel rentepercentage wordt toegerekend aan de activa.

Schatkistbankieren

We bewaken dat de roodstand op het rekeningcourant het maximum niet overschrijdt en niet tot kosten leidt. Gedurende 2024 zijn de overtollige middelen afgestort in 's Rijks schatkist om binnen de gestelde doelmatigheidsdrempel te blijven. Conform de vereisten in het BBV (art 52c) is in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat de gemeente Oegstgeest buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is onze huisbankier. Daarnaast hebben wij één bankrekening bij de ING bank (in gebruik bij het Sociaal Domein). We onderhouden de relaties met financiële instellingen, gericht op het aantrekken van financiering (kort- en langlopende leningen). Wij streven naar marktconforme condities of gunstiger voor de financiële diensten die wij afnemen.

4.2.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. Gemeente Leiden cluster IDA voert de bedrijfsvoeringstaken voor ons uit op het gebied van HRM, Financiën, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken, ICT en informatievoorziening. Wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage. Voor onze gemeente is van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever binnen de Centrumregeling.

In de Centrumregeling staat dat deze ten minste eens per vier jaar geëvalueerd moet worden en voor het eerst in 2024. In de zomer van 2024 is de eerste evaluatie uitgevoerd. De evaluatieperiode was met anderhalf jaar erg kort. Daarom is er ook geen uitgebreide, maar een korte evaluatie gedaan: de 'evaluatie light'.

De evaluatie light kon door de korte looptijd nog geen scherpe conclusies trekken over het functioneren van de centrumregeling. Wel is geconstateerd dat de samenwerking tot nu toe "opmerkelijk soepel" verloopt. En "het is knap – en ongebruikelijk – dat de dienstverlening vooralsnog niet heeft geleden onder de transitie".

Alle partners geven aan op dezelfde manier te willen blijven samenwerken. Er zijn ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze hebben vooral betrekking op het verduidelijken en borgen van de gemaakte afspraken. In oktober 2024 zijn alle aanbevelingen overgenomen en opgepakt. De uitvoering loopt door in 2025.

Wij hebben per 1 januari 2025 – net als de andere partnergemeenten – een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Leiden gesloten. Deze overeenkomst borduurt voort op de eerdere afspraken. Dit is in overeenstemming met de evaluatie light. In de P&C-producten hebben wij de raad conform afspraak geïnformeerd over de dienstverlening van de Centrumregeling.

We vinden het van belang dat de bedrijfsvoering zich blijft ontwikkelen om te kunnen ondersteunen bij maatschappelijke ontwikkelingen. Het Strategisch Plan Bedrijfsvoering Leidse Regio geeft hier voor de komende jaren richting aan. Dit plan is samen met de regio gemaakt en op 1 april 2024 vastgesteld.

In het Strategisch Plan staan de opgaven die alle gemeenten in de Leidse regio de komende jaren hebben, de uitgangspunten die we hebben voor de samenwerking in de Leidse regio en drie strategische thema's waar we met elkaar aan werken. De drie strategische thema's zijn:

1. Duurzame inzetbaarheid;
2. Wendbare bedrijfsvoering;
3. Digitale transformatie.

Deze thema's en de bijbehorende acties worden jaarlijks verder uitgewerkt in een Uitvoeringsplan. In 2024 is gestart met het maken van het eerste Uitvoeringsplan. Dit plan zal begin 2025 worden vastgesteld. De acties zijn (waar mogelijk) al in 2024 opgestart.

Personeel & organisatie (HRM)

Organisatie

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. We blijven hierop focussen om een goede mix tussen jong en oud, ervaring en talent te vinden en vast te houden. Zo blijven we aantrekkelijk.